

praktyka duchowa, której efekty można by porównać z efektami powtarzania mantry *Gajatri*.

Mantra ta posiada trzy aspekty, które są istotne w procesie wielbienia Boga: opis, medytacja i modlitwa.

„*Om bhur bhuvā swaha tat sawitur
wareṅjam bhargo dewasja*”

Te pierwsze dziewięć słów mantry *Gajatri* przedstawia cechy Boga, dziesiąte słowo *dhimahi* odnosi się do medytacji, a ostatni wers *dhijo jo nah pracodajat* to modlitwa do Boga o to, by wyostrzył nasz intelekt i zesłał wszelkie moce i zdolności.

Mantra *Gajatri* ma moc wyzwolenia duszy z oków, które przywiązują człowieka do świata iluzji, który z kolei oddziela człowieka od Boga.

Dzięki powtarzaniu mantry człowiek wysyła wibracje w okolice serca i *Brahmarandhry*, gdzie medytuje. Moc dźwięków mantry oddziałuje na akasze (przestrzeń) serca i *Brahmarandhre*, miejsce, na którym skupia uwagę medytujący. Bóg przenika zarówno przestrzeń wewnętrzną ludzkiego ciała jak i zewnętrzne, a podczas medytacji i recytacji mantry *Gajatri* zwracamy się do Boga w wewnętrznej przestrzeni naszego serca. Wibracje wywołane ciągłym intonowaniem mantry usuwają pokłady nieczystości przytępiających intelekt, który dzięki temu oczyszcza się. Wibracje mantry płyną nieprzerwanie. Jak zabrudzony sadza garnek dzięki ciągłemu szorowaniu detergentami zaczyna błyszczeć, tak i odbicie Brahmana padające na intelekt dzięki powtarzaniu mantry sprawia, że zaczyna przeżądać w nim *sattwa*. Staje się czysty, gdyż inwokacja rzuca nań blask Boga. Wtedy *sattwiczny* intelekt i dźwięk lnią w sferze *Brahmarandhry* jako mądrość.

68

Usuwanie zasłony ignorancji wypełnia się intelektem prawdą; wtedy intelekt pozwala człowiekowi zdobyć prawdziwą wiedzę dzięki światłu mądrości. Odbicie Boga padające nań jest bez skazy. Wszelkie wątpliwości i fałszywe rozumowanie dotyczące Boga znikają jak kamfora.

Akasza (przestrzeń) intelektu, w którym przeważa *sattwa*, również staje się czysta i święta. Gdy intonuje się dźwięki mantry w pełnym skupieniu na intelekcie, on również oczyszcza się i uświęca. Dźwięk ten przejawia i odkrywa przed człowiekiem wiedzę o Bogu, ponieważ dźwięk, znaczenie i wiedza są ze sobą ściśle powiązane. Wtedy też Brahman zaczyna lśnić jak czysty, nieskazitelny kryształ, a człowiek doświadcza Go w czystym odbiciu.

Słynna mantra *Gajatri* składa się z trzech stóp, z których każda ma osiem sylab. W 14 ustępie V rozdziału *Upaniszady Brihadaranjaka* podana została medytacja o Brahmanie posiadającym upadhi, czyli ograniczenie lub warunek. *Gajatri* jest wedyjską mantrą i ma 24 sylaby.

*Tat sawitur wareṅjam, bhargo dewasja dhimahi,
dhijo jo nah pracodajat.*

Upaniszada ta wspomina również o czwartej mistycznej stopie, tak jak *turiya* jest czwartym stanem świadomości w odniesieniu do trzech stanów: jawy, marzeń sennych i snu głębokiego. Tą czwartą stopą jest Om zwane *ardha-mantra* lub *amatra*; poprzednie trzy to A, U i M.

Opisany tam sposób medytacji utożsamia pierwszą stopę mantry *Gajatri* z całym wszechświatem złożonym z trzech światów: ziemi, świata niższego i nieba, których symbolem są trzy *wjahriti*: *bhu, bhuvah,*

69

swaha, które śpiewa się razem z Om przed pierwszą stopą *Gajatri*.

Tak więc podczas medytacji nad Om *bhu(r) bhuvah swaha* należy sobie wyobrazić, że mantra jest tożsama z całym wszechświatem. Podobnie metrum stopy *bhargo dewasja dhimahi* zawierającej osiem sylab jest tożsame ze słowami *Rig, Jadźur, Sama* – trzema Wedami. Powinno się medytować nad tożsamością drugiej stopy *Gajatri* ze wszystkimi Wedami, wszelką wiedzą.

Podobnie trzy wyrazy *prana, apana, wjana* również złożone z ośmiu sylab są identyczne ze słowami trzeciej stopy *Gajatri* – *dhijo jo nah pracodajat*. Medytujący powinien rozważać ich tożsamość z kosmiczną *prana* – energią życiową. *Upaniszada Brihadaranjaka* zaleca również medytację nad czwartą stopą, która jest niewidoczna, jako że dotyczy spraw poza-ziemskich, ponad-doczesnych, Tego, który przewyższa wszystkie światy, wszelką wiedzę i wszystkie *prany* i który panuje nad nimi wszystkimi. To *Purusza* – Słońce, Najwyższy Byt istniejący ponad słońcem, Byt ukryty w blasku słońca, *Hiranjagarbha* albo *Saguna Brahman*, uniwersalna subtelna Istota. O niej właśnie należy medytować jako o tożsamej z czwartą stopą mantry *Gajatri*.

Cala *Gajatri* jest zakorzeniona w tej czwartej stopie. Wszystkie światy powstają z *Hiranjagarbhy* w chwili stworzenia i na koniec rozpylają się i wtapiają w nią w chwili rozpadu. Ta czwarta stopa opiera się na prawdzie i tak należy ją postrzegać i rozważać w medytacji.

Ten, kto medytuje w ten sposób o *Gajatri*, zdobywa najwyższy świat należący do *Hiranjagarbhy*. To stopniowo prowadzi do uzyskania wyzwolenia.

70

Pan Kriszna powiedział w Gicie (X, 35): „Ja jestem *Gajatri* spośród wszystkich mantr”. To oświadczenie mówi o chwale i wielkości *Gajatri*.

Bhagawan Baba stwierdził kiedyś:

„Jedynym narzędziem urzeczywistnienia jaźni jest intelekt. Tylko wiedza może odkryć przed człowiekiem najwyższą prawdę. *Gajatri* jest modlitwą skierowaną do wiecznie czystego blasku ożywiającego wszechświat, aby oświecił nasz intelekt, oczyścił nasze ciała fizyczne, astralne i przyczynowe oraz by zainspirował nas do poszukiwania prawdy i czynienia dobra”.

Starożytne teksty religijne o mantrze *Gajatri*

1. Intonowanie *Gajatri* niszczy skutki wszystkich grzechów.
2. Ofiarowywanie *ghi* (sklarowanego masła) w trakcie śpiewania *Gajatri* chroni od niespodziewanej śmierci.
3. Aspirantom duchowym, którzy regularnie intonują *Gajatri* z oddaniem rozumiejąc w pełni znaczenie tej mantry, służy ona za tratwę, na której mogą przepłynąć ogromny ocean życia i urzeczywistnić Boga.
4. Powtarzanie mantry *Gajatri* z długim Om prowadzi do wyzwolenia.

Medytacja z mantrą *Sawitri*

W ciele człowieka znajduje się sześć czakr subtelnej energii usytuowanych w kanale *suszumny* wzdłuż kręgosłupa, poczynawszy od kości ogonowej aż do poziomu oczu, jak już wcześniej zostało wspomniane.

71